

Kysymys E 3/2024
Tekijä Pohjoismaiden neuvoston rajaesteryhmä
Vastaanottaja Ruotsin hallitus

Kirjallinen kysymys oikeudesta työttömyyskorvaukseen Norjassa/Suomessa tapahtuneen lomautuksen tai irtisanomisen jälkeen

Ruotsin hallitukselle

On käynyt ilmi, ettei asiasta vastaava ministeri ole selvittänyt tätä rajaesteneuvoston vuodesta 2017 priorisoimaa rajaestettä. Rajaeste katsotaan selvitettyksi, kun ministeri on sen ratkaissut tai kun rajaeste poistetaan eikä työtä ratkaisun löytämiseksi jatketa.

Ruotsissa asuvien henkilöiden, jotka on lomautettu työstään Norjassa tai Suomessa, on vaikea saada ansiosidonnaista työttömyyskorvausta.

Suomessa rajaestettä on pyritty ratkaisemaan uudistamalla EU:n sosiaaliturva-asetusta 883/2004. Komissio ehdottaa, että työskentelyvaltio vastaa työttömyyskorvauksesta tietyin ehdoin. 16.12.2021 tehty kompromissiehdotus ei saanut yksimielistä kannatusta. Komissio harkitsi ehdotuksen palauttamista Ranskan puheenjohtajakauden aikana, ja Tšekki jatkoi työtä yhteisymmärryksen löytämiseksi. Asiaa käsitellään Ruotsin EU-puheenjohtajuuden aikana.

Ruotsin työmarkkinaministeriö on vastannut rajaesteneuvostolle ja todennut, että sen käsityksen mukaan ongelma pohjautuu lomautusajan pituuteen. Kansalliset säännöt siitä, kuinka pitkään voi olla lomautettuna ja mitä lomautus merkitsee suhteessa mahdolliseen oikeuteen saada työttömyyskorvausta, vaihtelevat Pohjoismaiden kesken. Kyseisen rajaesteen ratkaiseminen on monimutkainen asia, ja se luultavasti edellyttäisi lakimuutosta joko Suomen, Norjan tai Ruotsin lainsäädäntöön, sillä maiden kansalliset säännöt on rakennettu eri pohjalta, mikä tekee niiden harmonisoinnista usein vaikeaa. Poikkeusten tai muiden luokittelusäännösten käyttöön ottamisesta voi olla seurauksena se, että säännöt eivät enää ole EU:n yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisia.

Edellä esitetyn perusteella haluamme esittää asiasta vastaavalle ministerille seuraavat kysymykset:

- Milloin ministeri arvioi tämän rajaesteen olevan selvitetty edellä esitetyn määritelmän mukaisesti?

- Voiko ministeri antaa Pohjoismaiden neuvoston rajaesteryhmälle ajantasaisen selvityksen siitä, miten työ tämän esteen ratkaisemiseksi on edennyt vuodesta 2017 alkaen?
- Onko Ruotsin EU-puheenjohtajuuden aikana löydetty yksimielisyys käynnissä olevaan EU:n sosiaaliturva-asetuksen 883/2004 uudistamistyöhön?

Lisätietoa rajaesteestä on luettavissa rajaestetietokannasta (ruotsiksi), este numero 14-022: <https://www.norden.org/da/node/36440>

Tukholmassa 6. helmikuuta 2024

Per-Arne Håkansson (S)
Anna-Kristiina Mikkonen (sd.)
Kim Berg (sd.)
Truls Vasvik (A)
Ann-Sofie Alm (M)
Heikki Autto (kok.)
Johan Hultberg (M)
Maria Stockhaus (M)

Catarina Deremar (C)
Johan Dahl (Sb)
Kjell-Arne Ottosson (KD)
Ola Elvestuen (V)
Sandra Listerby (Lib)
Victoria Tiblom (SD)
Tor André Johnsson (FrP)